Idees d’actualitat – Apunts sobre l’ascens de les dretes radicals a Europa

Els diferents corrents de les dretes radicals han aconseguit un augment substancial de la seva representació a les recents eleccions al Parlament Europeu, amb la qual cosa s’espera que l’increment de la seva influència comporti un canvi cap a polítiques més conservadores. L’ascens de la dreta dura s’ha anat produint de manera gradual però sostinguda al llarg dels últims anys, fort de la seva oposició al Pacte Verd i als polèmics acords financers amb països del nord d’Àfrica per frenar la immigració. Aquesta pressió també ha empès el Partit Popular Europeu (PPE) cap a posicions més conservadores, que cada vegada han fet més seves les idees promogudes des de l’extrema dreta sobre la immigració, la identitat, la delinqüència, les polítiques verdes i l’economia.

Un factor molt rellevant i que cal valorar en tota la seva extensió, és el fort increment del suport cap a opcions de dreta radical entre els sectors més joves de la població a pràcticament tots els països d’Europa, molt especialment entre els nois. Els votants joves han canviat el seu suport als partits *mainstream* cap a l’extrema dreta, impulsats per preocupacions com l’alta inflació, les guerres i la manca d’habitatges assequibles, més que no pas per la por a la immigració com és la tònica general entre les generacions més velles.

En efecte, es tracta d'una generació que, d'una manera o altra, ha crescut en contextos de crisi crònica: econòmica, política, migratòria, climàtica, pandèmica, inflacionista, etc. No han conegut mai cap altra realitat i han assolit la majoria d'edat sense expectatives d'estabilitat professional o financera. Per tant, molts joves ja no creuen en un sistema polític dominant que consideren antiquat, corrupte, ineficaç, incapaç de satisfer les seves necessitats, i cada vegada més allunyat dels seus interessos i valors. Aquest sentiment d'exclusió ha portat doncs una part significativa del jovent cap a una forta desconnexió política i a la recerca de formes alternatives de participació en les que actuen amb la legitimitat de la frustració.

Aquestes dinàmiques tenen implicacions importants sobre el que els joves busquen en la política: se senten atrets per tot allò que els sembla autèntic, nou i diferent de la política institucional. Els agrada la política antielitista, antipartits i antiinstitucional. Donen suport a candidats provocadors, políticament incorrectes, divertits, diferents que simbolitzen una política *antiestablishment* que s'expandeix per tot el món, i que les dinàmiques d'informació i polititzacio dels joves a través de les xarxes socials estan contribuint a impulsar. Així, nombrosos polítics o influencers antisistema han guanyat protagonisme a les plataformes digitals mitjançant vídeos o *posts* que vehiculen els seus discursos agressius, on dramatitzen i generen emocions fortes, mentre reivindiquen un dret il·limitat a ofendre els altres en virtut de la llibertat d'expressió. També es caracteritzen per una forma molt particular de combinar agressivitat i humor, i si hi ha alguna cosa que aprecien les generacions més joves és la capacitat d'aquestes personalitats per entretenir.

No debades, en tots els països europeus la presència i l'impacte de les dretes radicals constitueix un fenomen de masses en plataformes com TikTok o Instagram. Un cas paradigmàtic és el del jove president del *Rassemblement National* francès, Jordan Bardella, de només 28 anys, que podria convertir-se en primer ministre després de la segona volta de les eleccions legislatives el proper 7 de juliol. A banda de ser el polític francès que generacionalment és més proper a l'electorat jove, és una de les personalitats preferides a TikTok, amb 1,6 milions de seguidors que comparteixen els seus *selfies* i els seus vídeos amb música enganxosa, on evita parlar del fons del seu programa.

En aquest ascens de les dretes il·liberals també tenen la seva part de responsabilitat la pròpia UE i l'esquerra europea en conjunt. En efecte, la UE no ha complert les seves promeses de progrés econòmic, social, civil i democràtic per a tothom, sinó que s'ha anat convertit en un vehicle dels interessos de les grans finances i del gran capital a partir del Tractat de Maastricht, que va introduir la lliure circulació de béns, serveis, capitals i persones, promovent una desregulació que afavoria el capital en detriment dels treballadors i del benestar. Per la seva banda, l'esquerra europea ha actuat com a abanderada acrítica d'un europeisme cec i dogmàtic, assumint bona part de les polítiques neoliberals de la UE, limitant-se a intentar suavitzar els seus aspectes més durs, sense aconseguir, però, frenar unes polítiques econòmiques que han incrementat les desigualtats socials i geogràfiques, debilitant la cohesió social i nacional.

Paral·lelament, la gestió de crisis internacionals, com les d'Ucraïna o Gaza, han revelat que la UE no té una estratègia clara i independent, limitant-se en bona part a fer seguidisme

dels interessos dels Estats Units sense tenir en compte les conseqüències per a la mateixa Europa. Finalment, la limitació pressupostària de la UE també impacta negativament la seva capacitat per implementar polítiques de llarg abast, la qual cosa la converteix en un organisme regulador més que no pas en un govern que pren iniciatives decidides. Aquest enfocament normatiu, combinat amb l'estancament econòmic i unes polítiques industrials obsoletes, també ha contribuït a l'auge de la dreta dura.

La dreta tradicional hauria d'assumir també la seva part de culpa. En efecte, durant molt de temps, els principals partits europeus van formar un cordó sanitari al voltant de l'extrema dreta, però a mesura que aquesta anava avançant, les idees xenòfobes i autoritàries s'han convertit en un lloc comú a mesura que la dreta conservadora tradicional ha anat incorporant a la seva agenda política nombrosos temes vehiculats per les dretes radicals. Fins al punt que la primera ministra italiana s'ha convertit en una aliada d'Ursula von der Leyen, candidata a la reelecció com a presidenta de la Comissió Europea, que ja no exclou acords entre el PPE amb el grup dels Conservadors i Reformistes Europeus (ECR).

Finalment, cal apuntar una manca general de compromís de la ciutadania amb la UE. Una enquesta del 2023 indica que només el 58% dels europeus se senten vinculats a la UE, en comparació amb el 91% que se senten vinculats al seu país. Tot i que el 72% se senten ciutadans de la UE i el 58% coneix els seus drets, el sentit de pertinença ciutadana a la UE segueix sent feble. Els drets legals són insuficients per fomentar un sentit de comunitat i per tant són necessàries iniciatives que promoguin, estimulin i reforcin un sentit d'unitat en la diversitat propi de la consciència ciutadana europea.

En definitiva, tots tenim una certa responsabilitat en aquest fenomen que no para de créixer. Potser vàrem pecar d'optimistes i donàvem per suposat que la democràcia havia vingut per quedar-se, que després del final de la Guerra Freda només podia obrir-se un camí de progrés indefinit i de perfeccionament de la democràcia. Alguns fins i tot van anunciar el final de la Història però van haver de rectificar pocs anys després. Segurament tampoc no hem estat prou atents a senyals d'alerta com el creixement de les desigualtats i les promeses fallides, i finalment l'ascens de l'il·liberalisme ha fet trontollar les nostres certeses, així com les policrisis desfermades pels xocs polítics, socials, econòmics, climàtics, tecnològics i sanitaris han impactat les nostres societats. Els riscos als qual s'enfronten les nostres democràcies els hem de pensar més enllà de la violència física. Ja no estem en temps on els tancs soviètics entraven a Praga o Budapest, o l'exèrcit bombardejava el palau presidencial a Santiago de Xile. Els perills actuals es relacionen més amb la inadaptació, amb la ineficiència i amb el desequilibri. És a dir, amb formes més subtils i pernicioses de degradació. És necessari doncs extremar la vigilància i enfortir el vincle emocional que ens uneix a la democràcia, en la mesura que sovint l'amenaça ve més per la manca de defensa dels seus partidaris que no pels atacs els seus enemics.

Fotografia: banc d'imatges Adobe

Anna Masegosa, estudiant en pràctiques al CETC, ha participat en aquesta edició d'*Idees d'actualitat.*

Política internacional i globalització

Mathieu Droin et al. NATO’s Missing Pillar

Amb la guerra a Ucraïna i una campanya presidencial als Estats Units escalfant motors, els líders de l’OTAN es preparen per a fer front a tots els desenllaços possibles. Els autors expliquen que la seguretat transatlàntica es basa en dos pilars fonamentals, el poder nord-americà i l’europeu. Amb Washington traslladant els seus recursos a la conca Indo-Pacífica, la càrrega de protegir el continent recau, cada cop més, sobre les espatlles europees, una responsabilitat per a la qual consideren que no està preparada. Els autors afirmen que enfortir el pilar europeu de l’OTAN és la resposta al problema de seguretat del continent. Per tal d’aconseguir-ho recomanen que els països europeus augmentin la despesa en defensa, contribueixin més a les forces de combat de l’Aliança i avancin la producció en defensa, a més de millorar la coordinació d’alt nivell en polítiques de defensa, especialment en un cas de retrocés de suport dels Estats Units. També adverteixen que la dependència actual d’Europa dels nord-americans no és sostenible, i indiquen que Washington no hauria de posar entrebancs a l’enfortiment d’Europa per por de veure la seva autoritat soscavada, ja que, tal com s’ha vist a la guerra d’Ucraïna, el risc real per a l’Aliança és una Europa feble, no poderosa. Conclouen afirmant que per mantenir l’Aliança integrada en l’arquitectura de seguretat europea i resistir la incertesa política cal enfortir la contribució d’Europa a l’OTAN, ja que un pilar europeu fort implica una Aliança més forta i un món més segur.

Patrick Wintour Meloni in the pink as she consoles procession of dead men walking

Durant la recent cimera del G7 en la qual Giorgia Meloni va exercir d’amfitriona, l’autor destaca que els líders mundials, visiblement desgastats per les recents derrotes electorals i els reptes polítics als quals han de fer front, van semblar buscar consol i reconfort en la primera ministra italiana. La processó va començar amb Charles Michel, el president sortint del Consell Europeu, que, juntament amb altres dignataris, es rumorejava que tenia un futur polític precari influenciat per la mateixa Meloni. Va seguir Rishi Sunak, que té al davant un panorama electoral molt complex per al Partit conservador. Olaf Scholz, el canceller alemany que ha obtingut uns resultats electorals històricament baixos, i Fumio Kishida, el primer ministre japonès que s’enfronta a una popularitat negativa rècord i està molt qüestionat al si del seu partit, van ser els següents. Justin Trudeau va arribar abans que Emmanuel Macron, que recentment ha sacsejat la política francesa en convocar eleccions legislatives anticipades com a resposta a la debacle electoral a les eleccions europees. L’espera del president Joe Biden, que va arribar notablement tard, va marcar l’escena. El comportament de Meloni durant aquest retard va anar des de postures de pacients fins a inspeccionar el seu entorn i interactuar amb fotògrafs. L’arribada tardada de Biden va subratllar la naturalesa transitòria del poder polític i del lideratge. En darrer terme, l’autor afirma que la cimera va posar de manifest la presència assertiva de Meloni

entre els líders mundials que naveguen per les seves incerteses polítiques. Amb el teló de fons de l'extensa agenda del G7 i la influència econòmica mundial, la reunió va establir un to on els reptes polítics semblaven eclipsar les discussions polítiques immediates, la cosa suggereix, a parer de l'autor, que un enfocament temàtic en la dinàmica política podria haver estat més adequat.

Jesús A. Núñez Villaverde La paz mundial en precario

L'autor de l'article subratlla que, malgrat les variacions en la definició de conflictes i la creixent violència global, hi ha consens que estem presenciant un augment constant de la violència en totes les formes. Això coincideix amb el col·lapse de l'ordre internacional post-Segona Guerra Mundial, basat en normes universalment acceptades que els Estats Units infringeixen regularment. Aquesta doble moral afecta la seva reputació com a garant de seguretat global, fomentant un ambient on la llei del més fort pot prevaldre. Actualment, 92 països estan involucrats en guerres i 97 han vist empitjorar els nivells de pau segons l'Índex Global de Pau 2024. Amb 56 conflictes actius, el més alt des de la Segona Guerra Mundial, hi ha una tendència creixent d'escalada cap a conflictes d´alta intensitat. La resolució de conflictes mitjançant victòries decisives ha disminuït dràsticament, mentre que els acords de pau són cada cop més escassos. En termes humanitaris, més de 120 milions de persones estan desplaçades per conflictes, predominantment a països de renda baixa i mitjana. Econòmicament, l'impacte global de la violència arriba als 19,1 bilions de dòlars, equivalent al 13,5% del PIB mundial. Tot i aquests costos enormes, la despesa militar global, que supera amb escreix els fons dedicats a la pau, reflecteix una preferència per la preparació per a la guerra sobre la prevenció de conflictes. L'informe destaca que la militarització de l'agenda internacional s'intensifica, amb un augment significatiu als pressupostos de defensa de 108 països l'últim any, liderats pels Estats Units. Tot i això, aquest enfocament no ha millorat les condicions de pau, especialment a Amèrica del Nord i Orient Mitjà/nord d'Àfrica, que segueix sent la regió menys pacífica. Tot i que Europa continua sent la zona menys violenta, el deteriorament de la pau a l'última dècada és una tendència preocupant. En resum, aquestes dades indiquen un panorama global marcat per l'augment de conflictes, el desplaçament massiu de persones i un enfocament desequilibrat cap a la preparació militar en lloc de la prevenció de conflictes.

Lauren Barney & Aaron Glasserman China's Do-Nothing Strategy in the Middle East

En aquest article, els autors reflexionen sobre l'estratègia xinesa a l'Orient Mitjà davant la seva moderació al Mar Roig, on els hutis de Iemen han suposat un obstacle i un repte per al transport marítim mundial. Aquestes interrupcions al comerç mundial també poden posar en perill la seguretat energètica i alimentària de la Xina. Així mateix, la inestabilitat a la zona suposa una gran amenaça per a l'equilibri econòmic de la Xina, per la importància de la regió per al seu comerç internacional. De manera paral·lela, per ampliar la seva influència a l'Orient Mitjà, Beijing depèn de l'estabilitat, no del caos. Els autors manifesten que la reticència de la Xina a protegir els seus propis vaixells comercials

subratlla l'aversió general del país cap a una intervenció militar. Altrament, observen que els xinesos, tot i voler que s'acabi la crisi, ja que el seu país té massa interessos econòmics i militars en joc, no volen malbaratar els seus propis recursos diplomàtics, econòmics o militars. D'altra banda, exposen que des de Beijing es dona suport a les teories sobre les "lleis generals" que regeixen l'ascens i la caiguda de les grans potències que preveuen un descens nord-americà que donarà lloc a un domini xinès post-americà. Per tal d'aconseguir arribar a aquest estat, la Xina ha intentat minimitzar la seva exposició a la inestabilitat global i maximitzar la seva capacitat per sobreviure i adaptar-se. Els autors arriben a la conclusió que la Xina busca a l'Orient Mitjà el que busca en altres llocs, és a dir, ampliar els seus llaços comercials, diversificar les seves fonts d'energia i importacions d'aliments i afirmar la seva creixent influència com a gran potència, tot evitant problemes militars.

Alexander Gabuev Why China Is Sabotaging Ukraine

A l'agost de 2022, hi va haver un moment on semblava que la Xina podria allunyar-se de la seva forta aliança amb Moscou pel que fa a Ucraïna. El líder xinès Xi Jinping va designar un enviat especial per discutir la proposta de pau del president ucraïnès Volodymyr Zelensky, que exigia la retirada de Rússia a les fronteres d'Ucraïna del 1991, judicis internacionals de criminals de guerra i el pagament de reparacions a Kíev. Tanmateix, la participació inicial de la Xina en les discussions sobre la fórmula de pau també va ser la darrera. El 31 de maig, Pequín va declarar que no acudiria a la cimera de pau del mes de juny tret que Rússia hi assistís i qualsevol pla presentat tingués l'aprovació de Rússia, condicions inacceptables per a Ucraïna. L'autor argumenta doncs que Xi Jinping sembla compromès a mantenir els llaços amb Rússia, obstruir les iniciatives de pau occidentals i, potencialment, aprofitar la influència sobre Moscou per a futures negociacions, una estratègia arriscada donada la manca d'experiència de la Xina en alts afers diplomàtics. Malgrat les interdependències econòmiques amb Occident, la Xina ajuda a Rússia de manera indirecta, eludint les sancions occidentals per donar suport a l'economia russa mitjançant la cooperació comercial i d'infraestructures. Els esforços per frenar-ho han tingut un cert èxit, amb la disminució de les exportacions xineses a Rússia i els bancs adoptant enfocaments prudents en el maneig de les transaccions relacionades amb Rússia. La Xina i Rússia estan reforçant els llaços econòmics i presenten un front diplomàtic unit, caracteritzat per les freqüents visites d'alt nivell entre Xi i Putin. L'autor considera que l'alineació de Beijing amb Moscou respecte d'Ucraïna té com a objectiu soscavar els esforços de pau nord-americans i europeus, situant la Xina estratègicament, però arriscant l'alienació dels aliats occidentals, fonamental per a qualsevol resolució del conflicte. La confiança de la Xina a l'hora d'influir en les negociacions prové de la seva capacitat per portar Rússia a la taula, malgrat l'escepticisme d'Ucraïna i els seus aliats. No obstant això, l'ambició de la Xina de jugar un paper fonamental en l'acabament del conflicte és improbable, ateses les posicions consolidades de Moscou i Kíev i la inexperiència de la Xina en la complexa diplomàcia de crisi. No obstant això, la persistència de la Xina en donar suport a Rússia serveix als seus interessos geopolítics, presentant-se com un actor diplomàtic alhora que evita compromisos substantius que podrien alterar el seu equilibri estratègic amb Occident.

Richard Arzt Entre le Vatican et la Chine, la tentation du rapprochement

L'article relata com el Vaticà segueix una política d'acostament a la Xina, malgrat els importants reptes històrics i polítics que els oposen. Des de l'arribada del papa Francesc, aquest plantejament s'ha intensificat, amb l'objectiu de normalitzar les relacions amb Beijing malgrat la persistent desconfiança del Partit Comunista Xinès cap a les religions organitzades. Des de 1953, el Partit Comunista Xinès ha trencat les relacions diplomàtiques amb Roma, preferint controlar de prop l'Església Catòlica a través d'una associació patriòtica xinesa. Aquesta església oficial té uns 10 milions de seguidors, mentre que una església clandestina funciona amb uns 7 milions de practicants, malgrat la repressió continuada. El 2018 es va signar un acord interí secret entre la Santa Seu i Beijing, renovat el 2020 i el 2022, que permetia tant al Vaticà com al govern xinès nomenar bisbes conjuntament a la Xina. Tanmateix, les tensions persisteixen, com ho demostra el recent nomenament unilateral del bisbe Shen Bin a Xangai, desafiant l'acord tàcit. El papa Francesc ha intentat alleujar les pors xineses dient que l'Església catòlica no té una agenda política a la Xina, demanant als catòlics que siguin bons ciutadans. Malgrat aquests gestos, la reunió a Beijing el juliol passat va demostrar que la Xina no té previst relaxar el seu control sobre el catolicisme. El tema de Taiwan també continua sent una font de fricció, ja que el Vaticà un dels pocs estats que manté relacions diplomàtiques amb l'illa. Els intents de reunir-se entre el Papa i Xi Jinping han estat ignorats per Beijing, la qual cosa subratlla la reticència del govern xinès a aprofundir els vincles amb el Vaticà. En darrer terme, tot i que el Vaticà sota el lideratge de Francesc intenta reviure una tradició de diàleg i compromís a la Xina que es remunta als jesuïtes del segle XVII, els líders xinesos continuen mantenint una distància cautelosa, preocupats per qualsevol forma d'influència exterior, fins i tot merament religiosa.

Hussein Ibish For Hamas, Everything Is Going According to Plan

Hussein Ibish afirma que tant els líders d'Israel com de Hamàs semblen satisfets perquè la guerra a Gaza es mantingui de manera indefinida, un fet que considera demostrat per les repetides respostes negatives a les diferents propostes de pau. Per una banda, el primer ministre israelià Benjamin Netanyahu ha arribat a la conclusió que la millor manera d'evitar càrrecs de corrupció i la presó és mantenir-se al càrrec, i per això necessita la guerra. Per l'altra, Hamàs creu que està guanyant i sap que no pot posar-se al costat de Biden contra Netanyahu, però esperen aprofitar els malentesos entre els dos aliats. Així com Netanyahu, Hamàs no ha dit que no a cap acord de pau, però ha evitat un sí clar. L'autor afirma que la guerra va segons el que tenien previst els líders de Hamàs, ja que el seu objectiu era provocar els israelians i atraure'ls a Gaza. Destaca que per entendre aquestes accions, és necessari conèixer i prendre's seriosament la lluita de poder entre les faccions palestines. El moviment nacionalista palestí ha estat dominar per Fatah, que domina tant l'autoritat palestina a Cisjordània com l'Organització d'Alliberament de Palestina, que dona veu als palestins a l'escenari i institucions mundials. En tant que Hamàs no en forma part, l'autor assenyala que el seu propòsit és convertir la causa

palestina d'un projecte laic a un d'islamista i, en fer-ho, prendre el lideratge del moviment nacionalista palestí. Finalment, Ibish subratlla que, malauradament, tant els líders de Hamàs com Netanyahu, les úniques persones que queden al món que sembla que volen que la guerra continuï en un futur indefinit, també són les úniques que la podrien aturar.

The Economist Talk of war between Israel and Lebanon is growing

En els últims mesos, el nord d'Israel i el sud del Líban han patit una creixent escalada del conflicte entre Israel i Hezbol·là. Hezbol·là va iniciar atacs amb coets i drons, provocant incendis forestals que han cremat més de 3.700 hectàrees al nord d'Israel i als Alts del Golan. Com a represàlia, els bombardejos israelians van provocar focs als boscos libanesos prop de la frontera. Des d'octubre, Hezbol·là ha intensificat el seu conflicte de baixa intensitat amb Israel, subministrant coets a Hamàs a Gaza. *The Economist* ha monitoritzat aquesta escalada mitjançant satèl·lits de la NASA i models d'aprenentatge automàtic, detectant un augment de l'activitat relacionada amb la guerra des de mitjans de maig, que va culminar amb un pic el 2 de juny. Les tàctiques de Hezbol·là han evolucionat per incloure atacs més profunds dins del territori israelià amb drons explosius, que desafien les defenses aèries d'Israel. Mentrestant, Israel ha concentrat els seus preparatius militars, anticipant-se a un conflicte potencialment de major intensitat. El primer ministre Benjamin Netanyahu va confirmar la disposició per a una acció intensa al nord, i va destacar la necessitat d'establir una zona de seguretat semblant als acords anteriors al sud del Líban. Malgrat aquests preparatius, ambdós bàndols dubten a iniciar una guerra a gran escala. Israel, ja molt tensionat pel conflicte en curs a Gaza, està preocupat per les capacitats de míssils de mig abast de Hezbol·là i les possibles represàlies contra el centre d'Israel. Hezbol·là, per la seva banda, ja està patint pèrdues i danys al sud del Líban, però no està disposat a cessar les hostilitats fins que Israel accepti una treva a Gaza. Econòmicament, el Líban no pot permetre's més conflictes, especialment durant la seva temporada turística vital, que injecta milers de milions en la seva economia en dificultats. La diplomàcia emergeix com la solució preferida, amb l'assessor nord-americà Amos Hochstein advocant per un pla en tres etapes: un alto el foc, incentius econòmics i eventuals negociacions de demarcació de fronteres. No obstant això, assolir la pau segueix sent complex. La retirada estratègica i els esforços diplomàtics d'Ezbol·lah poden alleujar temporalment les tensions, però la calma i el retorn dels israelians desplaçats segueixen sent incerts sense un avenç substancial en les negociacions i millores de l'estabilitat regional.

The Economist A peace conference over Ukraine is unlikely to silence the guns

La Cimera de la Pau Global impulsada per Volodymyr Zelensky, inicialment concebuda com un esforç diplomàtic important en el 500è dia de la guerra d'Ucraïna, es va topar amb nombrosos contratemps des del seu inici. Inicialment prevista per als dies 15 i 16 de juny, la cimera va enfrontar reptes perquè la seva llista de convidats no era prou extensa ni d'alt nivell. Els representants de la Xina i el president dels Estats Units Joe Biden no hi van

participar, la qual cosa va provocar les crítiques públiques de Zelensky, manifestant que l'absència de Biden beneficiava potencialment Vladimir Putin. Les crítiques també van sorgir dins de les pròpies files de Zelensky, amb funcionaris que van qüestionar en privat la seva "ingenuïtat diplomàtica" a la qual van atribuir els seus esclats al nerviosisme i la recerca de bocs expiatoris. La cimera pretenia unir-se al voltant de la fórmula de pau de deu punts de Zelensky desenvolupada el 2022, però les condicions actuals, marcades per la progressió russa al front, van requerir compromisos. El comunicat final es va centrar en qüestions menys controvertides com la seguretat alimentària, la seguretat nuclear i les preocupacions humanitàries com el retorn de presoners i nens. No obstant això, es van excloure temes més delicats com les reparacions i la retirada de les tropes russes, causant malestar entre alguns dels partidaris de Zelensky. Tot i això, els funcionaris ucraïnesos van argumentar que la cimera reforçaria els termes d'Ucraïna per posar fi a la guerra i demostraria un compromís amb una pau justa i una lluita antiimperialista, amb l'objectiu d'aconseguir el suport dels països escèptics del sud global. Mentrestant, l'atenció ja s'estava desplaçant cap a plataformes de negociació alternatives que involucraven mediadors potencials com l'Aràbia Saudita, Turquia i el Vaticà, amb la cimera del G7 al sud d'Itàlia, els quals també podrien influir en els futurs esforços diplomàtics. Tot i que Rússia havia insinuat un possible alto el foc basat en les línies de front actuals, Ucraïna va rebutjar aquesta proposta com a inadequada, insistint que les tropes russes s'havien de retirar abans que poguessin començar les negociacions. Oficialment, els Estats Units van mantenir que Ucraïna dictaria els seus termes, tot i que les negociacions reals encara no estaven en marxa i les relacions entre els principals països occidentals i Rússia s'havien reduït a contactes tècnics. De cara al futur, diversos factors, com ara la dinàmica del camp de batalla, la salut de Putin i les eleccions nord-americanes del novembre, són elements a tenir en compte de cara a establir les condicions de qualsevol possible alto el foc, amb converses que podrien començar cap a finals d'any o fins i tot més tard. Fonts ucraïneses van suggerir que l'estratègia russa consisteix en apostar per una possible victòria de Donald Trump a les eleccions nord-americanes.

Le Grand Continent Remplacer l'Occident: un infléchissement de la doctrine Poutine

Per primera vegada des del 2021, Vladimir Putin ha assistit fa pocs dies a una reunió amb la direcció del Ministeri d'Afers Exteriors rus. La revista *Le Grand Continent* ha traduït la seva intervenció i comenta aquest important discurs. En primer lloc, configura un moment tecnocràtic dins del cos diplomàtic rus: Putin va parlar davant diversos membres clau de l'administració i del govern de Rússia, l'Assemblea Federal i altres autoritats executives. Aquest moment d'alineació i coordinació arriba després de les eleccions fdel març i permet actualitzar, un any després, el Concepte de Política Exterior al voltant d'una prioritat: la desoccidentalització del món, teixint nous vincles diplomàtics i econòmics amb el països de l'anomenada "Majoria Mundial". En segon lloc, aquest discurs és una reacció òbvia als resultats de les eleccions europees de 2024. Europa, present amb gairebé quaranta cites directes, és objecte d'una atenció relativament sense precedents des de la invasió del febrer de 2022 i fins i tot d'una crida a una nova consideració de la política. En efecte, en aquest discurs Putin assevera que el perill real per a Europa no ve de Rússia. Textualment,

el president rus afirma que: “La principal amenaça per als europeus rau en la seva dependència crítica i creixent, gairebé total, dels Estats Units, ja sigui en l’àmbit militar, polític, tecnològic, ideològic o informatiu. Europa es troba cada cop més marginada en l’escena econòmica mundial, s’enfronta al caos migratori i altres problemes urgents, alhora que es veu privada de la seva pròpia veu internacional i identitat cultural. De vegades sembla que els polítics europeus governants i els representants de la burocràcia europea tenen més por d’enfadar Washington que de perdre la confiança del seu propi poble. Les recents eleccions al Parlament Europeu ho testimonien”. Finalment, Putin va pronunciar aquest discurs la vigília d’una cimera que va reunir representants de més de 90 països a Bürgenstock, a Suïssa. Exposa per primera vegada les condicions d’un alto el foc a Ucraïna, unes condicions impossibles d’acceptar tal com estan les coses, ja que implicarien l’annexió de més del 22% del territori ucraïnès: les tropes ucraïneses s’han de retirar completament de les repúbliques populars de Donetsk i Lugansk, així com de les regions de Kherson i Zaporizhzhia, i aquesta retirada ha d’afectar a tot el territori d’aquestes regions dins dels seus límits administratius tal com existien en el moment de la seva integració a Ucraïna. Tan bon punt Kíev declari la seva disposició per a aquesta decisió i comenci la retirada efectiva de les seves tropes d’aquestes regions, a més de notificar oficialment l’abandonament dels seus plans per unir-se a l’OTAN, llavors Putin ordenaria immediatament un alto el foc i començarien les converses de pau. En definitiva, unes condicions que ningú no pot acceptar.

Simone Scriven The tragedy of the ANC’s collapse

En aquest article l’autora analitza els resultats de les recents eleccions celebrades a Sud-àfrica, on el Congrés Nacional Africà (ANC) va perdre la seva majoria a l’Assemblea Nacional. L’ANC, actor fonamental en la transició posterior a l’*apartheid*, ara es veurà obligat a posar en marxa una política de coalició. Malgrat els seus èxits significatius en la governança, com ara les reformes legislatives i els projectes socials, les crítiques es basen en el fet de no abordar les desigualtats econòmiques i la redistribució de la terra La pèrdua per part de l’ANC de diverses províncies, incloses Gauteng i KwaZulu-Natal, significa un canvi més profund en el panorama polític. L’aparició de nous partits com el partit uMkhonto we Sizwe (MK), aprofitant els sentiments etnonacionalistes, complica encara més l’escenari polític. Aquest partit, malgrat la seva curta existència, va obtenir un suport important, la qual cosa podria significar un ressorgiment de la política de base ètnica que recordi les tensions anteriors a la democràcia. A més, l’èxit electoral dels partits vinculats a la corrupció, com el de Jacob Zuma, reflecteix la desil·lusió dels votants amb la governança dels partits establerts. La perspectiva de governs de coalició tant a nivell nacional com provincial reflecteix les tendències existents en la política de les ciutats, especialment a Johannesburg, on la inestabilitat de la governança enmig de fallades d’infraestructures s’ha convertit en un fet freqüent. L’autora també destaca que la caiguda de l’ANC no es deu només a un nou panorama polític, sinó que també prové de reptes i fracassos interns durant la presidència de Cyril Ramaphosa, que va prometre una “Nova Alba” però no va poder complir enmig de problemes socioeconòmics persistents, agreujats per la COVID-19 i l’augment de la influència criminal dins les institucions de l’estat. Aquest fracàs ha permès guanyar terreny a partits marginals, soscavant el domini de llarga data de l’ANC sense

presentar alternatives viables per als complexos reptes que Sud-àfrica té al davant.

Catalunya, Espanya, Europa

Wolfgang Münchau How Europe's hard right went mainstream

Les dretes radicals europees han aconseguit un suport substancial dels votants a les recents eleccions al Parlament Europeu, amb la qual cosa d'espera que la seva influència comporti un canvi cap a polítiques culturalment més conservadores. L'impuls de la dreta dura ha anat creixent, fort de la seva oposició al Pacte Verd i els polèmics acords financers amb països del nord d'Àfrica per frenar la immigració. Aquesta pressió també ha empès el Partit Popular Europeu (PPE) cap al conservadorisme, donant lloc a un canvi en les idees polítiques dominants sobre la immigració, la identitat, la delinqüència, les polítiques verdes i l'economia. A les recents eleccions, el PPE s'ha mantingut com el principal grup, mentre que les faccions d'extrema dreta encapçalades per Marine Le Pen i Giorgia Meloni podrien formar el segon grup en unir-se amb altres partits no alineats. L'èxit de les dretes il·liberals s'ha d'atribuir també a la insatisfacció generalitzada dels votants amb els governs actuals més que a influències externes com el finançament rus o les *fake news*. Els votants joves, en particular, han canviat el seu suport als partits *mainstream* cap a l'extrema dreta, impulsats per preocupacions com l'alta inflació, les guerres i la manca d'habitatges assequibles, més que no pas per la por a la immigració. Finalment, la limitació pressupostària de la UE també impacta negativament la seva capacitat per implementar polítiques de llarg abast, la qual cosa la converteix en un organisme regulador més que no pas en un govern. Aquest enfocament normatiu, combinat amb l'estancament econòmic i polítiques industrials obsoletes, ha contribuït a l'auge de la dreta dura. En darrer terme, les eleccions posen de manifest la manca de debat polític sobre la renovació econòmica, centrant-se en canvi en les mesures proteccionistes.

Enrico Grazzini Le responsabilità della sinistra europea nel successo delle destre fascistoidi

L'autor critica la Unió Europea (UE) i l'esquerra europea en conjunt, argumentant que totes dues estan en declivi i corren el risc de desaparèixer a causa de les polítiques de lliure mercat i bel·licistes promogudes per la mateixa UE. Afirma que la UE no ha complert les seves promeses de progrés econòmic, social, civil i democràtic, sinó que s'ha convertit en un vehicle dels interessos de les grans finances i del gran capital. Aquesta crítica va especialment dirigida al Tractat de Maastricht, que va introduir la lliure circulació de béns, serveis, capitals i persones, promovent una desregulació que afavoria el capital en detriment dels treballadors i del benestar. L'autor atribueix la principal responsabilitat d'aquest estat de coses a l'esquerra europea, acusant-la d'haver-se abandonat a un europeisme cec i dogmàtic, sense criticar les polítiques ultraliberals de la UE. Al seu parer, aquest plantejament hauria debilitat encara més la pròpia esquerra, portant-la a la decadència política. També afirma que les polítiques econòmiques imposades per la UE han augmentat les desigualtats socials i geogràfiques dins d'Europa, debilitant la cohesió social

i nacional. La crítica s'estén també a la gestió de crisis internacionals, com la d'Ucraïna, argumentant que la UE no té una estratègia clara i independent, fent seguidisme dels interessos dels Estats Units sense tenir en compte les conseqüències per a la mateixa Europa. La UE és vista com a còmplice de l'escalada de la guerra amb Rússia, convertint-se en un braç desarmat de l'OTAN i posant en perill la seguretat i la pau al continent. Finalment, l'autor argumenta que la UE no té una veritable democràcia, amb institucions no elegides directament pels ciutadans europeus i dominades per grans països com Alemanya i França. Aquest dèficit democràtic fa que la UE sigui vulnerable als interessos de les grans empreses i els lobbies econòmics, en lloc de representar els interessos dels ciutadans europeus.

Teresa de Sousa Eleições europeias: de suspiro de alívio em suspiro de alívio

L'autora repassa les reaccions posteriors a les eleccions europees i assenyala que Timothy Garton Ash alerta des de les pàgines de *The Guardian* que els resultats no s'han de subestimar. Tot i que a Brussel·les i algunes capitals europees hi va haver un alleujament inicial pel fet que el centre polític va mantenir la seva majoria, destaca que els partits radicals i d'extrema dreta continuen creixent. El PPE, els social-demòcrates i els renovadors mantenen una majoria al Parlament Europeu, encara que més petita, i els dos grups polítics més extremistes i euroescèptics no han arribat al 25% dels 720 escons. Tanmateix, cal preguntar-se fins a quin punt els partits democràtics i europeistes poden seguir respirant alleujats, atès el creixement continuat de la dreta il·liberal i euroescèptica durant els últims 20 anys. El segon motiu d'optimisme també és qüestionable. L'anàlisi optimista es basa en aritmètica simple, que diferencia els resultats europeus i nacionals. Tanmateix, la Unió Europea funciona com un tot integrat. Dos dels majors desastres electorals per als partits centristes es van produir a França i Alemanya, que són centrals per a la UE. A França, l'extrema dreta ha tingut un gran impacte, mentre que a Alemanya l'extrema dreta AfD va aconseguir resultats preocupants, sobretot als estats de l'antiga RDA. Paral·lelament, l'autora també esmenta que Sylvie Kauffmann adverteix a *Le Monde* que un govern del *Rassemblement Nacional* reprendria polítiques nacionalistes i autocràtiques, favorables a Rússia. També esmenta la por d'un doble impacte negatiu en la diplomàcia alemanya amb la possible elecció de Trump als EUA i Le Pen a França. A Alemanya, la crisi política és menys greu, però la coalició governamental està debilitada i l'AfD continua creixent. La nova composició del Parlament Europeu mostra que, tot i que la suma dels escons del PPE i dels grups de dreta radical no arriba a la majoria, els partits de centredreta són més proclius a les coalicions amb la dreta radical, acceptant algunes de les reivindicacions. La política interna europea és més imprevisible i inestable, i aquests resultats podrien tenir implicacions negatives en el front exterior. Així doncs, el canvi cap a la dreta debilita la capacitat de la UE per fer front a les amenaces globals i adoptar polítiques de transició industrial i verda.

Anne-Sophie Lamblin-Gourdin Idea of EU citizenship still intangible for most Europeans

Una enquesta recent de l'Eurobaròmetre revela un interès creixent per les eleccions europees, amb un 60% dels europeus expressant interès, un 11% més que el 2019. A les darreres eleccions els partits polítics dels estats membres han fet campanya activament, tot i que les qüestions nacionals encara dominaven. A França, per exemple, els debats se centraven en el poder adquisitiu i la seguretat nacional, tot i que aquests temes són majoritàriament sota jurisdicció nacional. Tanmateix, l'autora apunta que hi ha una manca general de compromís amb la ciutadania de la UE. Una enquesta del 2023 indica que només el 58% dels europeus se senten vinculats a la UE, en comparació amb el 91% que se senten vinculats al seu país. Tot i que el 72% se senten ciutadans de la UE i el 58% coneix els seus drets, el sentit de la ciutadania de la UE segueix sent feble. El concepte de ciutadania de la UE, introduït pel Tractat de Maastricht el 1993, proporciona drets civils i polítics, però es considera ambigu i abstracte. Els seus beneficis són més tangibles per a aquells que viuen en un estat membre diferent del seu. Molts drets de la UE, com ara el dret de petició al Parlament Europeu, també s'apliquen als no ciutadans. Així doncs, l'autora considera que per a enfortir la ciutadania de la UE, és essencial donar a conèixer la història, la cultura i els valors compartits d'Europa. Els drets legals són insuficients per fomentar un sentit de comunitat. Les iniciatives que promouen l'esfera pública europea, com ara els debats parlamentaris simulats i les visites educatives a les institucions de la UE, han mostrat resultats positius en el foment d'un sentit d'"unitat en la diversitat" i de ciutadania europea.

Nicholas Vinocour & Victor Goury-Laffont Here comes Europe's 'foreigners out!' generation

Els resultats de les eleccions europees han posat de manifest i han consolidat la pujada de l'extrema dreta que compta amb el factor clau dels votants joves. Els autors es pregunten què ha passat amb l'estigma que antigament envoltava les actituds obertament racistes i xenòfobes que ara es mostren a les xarxes per part, especialment, dels més joves. La conclusió a la qual arriben per aquest auge d'actituds reaccionàries entre la joventut és una barreja de factors econòmics, com la crisi del cost de la vida a Europa, com l'aïllament que molts van patir durant la pandèmia, així com el retard en la reacció envers la crisi migratòria de 2015. Argumenten que tots aquests fenòmens, vinculats al fet que molts joves experimenten la política únicament a través de plataformes de xarxes socials han contribuït a aquest gir cap a la dreta dels més joves. També afirmen que indica que les restriccions aplicades durant la pandèmia de 2020 van ajudar a consolidar la idea que les elits polítiques vivien aïllades dels efectes de les seves polítiques, una idea profundament arrelada en els votants d'extrema dreta que també promouen idees anti-UE i antiimmigrants. Així mateix, tot i que la pitjor part de les crisis europees ha passat, els efectes d'aquestes convulsions estan configurant la política actual, i els joves votants d'extrema dreta donaran forma a la política europea durant els pròxims anys, si no dècades, atès que els autors consideren que és poc probable que aquesta tendència desaparegui aviat.

María G. Zornoza Von der Leyen, Kallas y Costa, los favoritos para liderar la cúpula de la UE los próximos cinco años

Després de les eleccions europees, s'inicia el procés de designació dels alts càrrecs de la Unió Europea per als propers cinc anys. Els líders dels 27 Estats membres es reuniran a Brussel·les per negociar i assolir un equilibri geogràfic, ideològic i de gènere acceptable per a tothom. Entre els noms destacats hi ha Ursula von der Leyen per repetir com a presidenta de la Comissió Europea, António Costa per al Consell Europeu, Roberta Metsola per a l'Eurocambra i Kaja Kallas per a Alta Representant d'Afers Exteriors. Tot i que s'anticipa un consens més fàcil que el 2019, qualsevol negativa d'un líder pot fer canviar els plans. La recent derrota d'Emmanuel Macron a les eleccions europees i la caiguda dels liberals al Parlament Europeu compliquen la seva influència. Els 27 líders podrien tancar un acord a la reunió del Consell Europeu a finals d'aquest mes, ja que el Parlament Europeu ha de votar el president la setmana del 16 de juliol. El Partit Popular Europeu, com a grup polític més fort després de les eleccions, reclama la presidència de la Comissió Europea. Els socialdemòcrates, en segona posició, demanen el Consell Europeu, proposant a António Costa. La posició d'Alta Representant d'Afers Estrangers, actualment de Josep Borrell, podria ser per a la primera ministra estoniana, Kaja Kallas, coneguda per la seva posició dura contra Vladimir Putin.

Le Monde Après la dissolution de l'Assemblée nationale, trois semaines pour éviter le pire

L'editorial del diari Le Monde analitza el xoc que ha suposat la convocatòria d'eleccions anticipades per part del president francès després de la debacle del seu partit a les eleccions europees. Considera que el problema és sobretot que el jugador ha perdut el control de la partida. La campanya per al Parlament Europeu ha concentrat una barreja d'arrogància i desequilibris que rebutgen molts votants disposats a recórrer a un vot de protesta. El problema també és que els primers elements d'explicació que es van filtrar des de l'Eliseu per justificar la dissolució de l'Assembla Nacional eren una barreja de farol i autopersuasió, molt semblant als recents trucs de comunicació que han demostrat ser contraproduents. Vet aquí doncs Emmanuel Macron enfrontat, més que mai, amb el repte contradictori que ell mateix s'ha imposat: reduir el vot d'extrema dreta sense haver fet una política capaç de destruir-ne les arrels, molt més profundes que el simple rebuig a la immigració. De fet, Emmanuel Macron no és l'únic responsable de la combinació de fracassos que han acabat bloquejant el seu mandat. El llarg període de l'ascens de l'extrema dreta supera amb escreix els set anys en què el president ha passat de beneficiari a víctima designada de la desvinculació ciutadana. Pel que fa als altres partits, els pobres resultats dels *Républicains* sancionen una vegada més l'auto-sabotatge sense sentit que s'han imposat durant anys, Pel que fa a l'esquerra, malgrat els resultats encoratjadors de la llista liderada per Raphaël Glucksmann, la sociologia electoral no s'inclina a favor seu. Amb tot, és d'aquí d'on podrien provenir les respostes més susceptibles de reduir de manera sostenible el vot a l'extrema dreta: la recerca d'una transició climàtica justa, el desmantellament dels guetos urbans, la defensa dels serveis públics i la lluita contra els

excessos de la societat de consum. Per imposar aquests temes, la unitat és essencial. No obstant això, això sembla poc probable mentre hi facin obstrucció Jean-Luc Mélenchon i el seus "insubmisos" de postures sectàries.

Paul Mason After Russia, Europe must wake up to China too

La recent decisió de la Unió Europea d'imposar aranzels als vehicles elèctrics de fabricació xinesa ha estat inevitable i necessària, després de les accions similars dels Estats Units per protegir les indústries nacionals. Aquestes tarifes estan escalonades en funció del nivell de cooperació, transparència i subvencions, amb empreses com BYD que s'enfronten al menor impacte, però encara se'ls anima a ampliar la producció a Europa. El Regne Unit, a l'espera d'un canvi de govern, s'enfronta a una opció entre convertir-se en un centre per a vehicles elèctrics xinesos barats o imposar tarifes similars. Tanmateix, Paul Mason considera que aquest moviment no aborda el tema més ampli: la manca d'una estratègia coherent de la UE cap a la Xina, que s'ha tornat més agressiva sota el president Xi Jinping. Les ambicions militars de la Xina, especialment pel que fa a Taiwan, plantegen un repte geopolític important. La intel·ligència nord-americana prediu una possible invasió de Taiwan per al 2027, intensificant l'atenció dels EUA cap a la Xina i plantejant preguntes sobre el paper d'Europa en la dinàmica de poder global. Les respostes europees a la Xina són molt diverses, amb alguns països que busquen associacions i d'altres mantenint una posició crítica. Mason considera que aquesta inconsistència soscava una estratègia europea unificada, fent que el continent sigui massa permeable a la influència xinesa. Afirma que una visió clara del futur d'Europa en un món de rivalitats de grans potències és crucial. Europa, amb la seva forta economia i els seus valors democràtics, hauria de lluitar per l'autonomia estratègica dins de l'aliança occidental. L'amenaça immediata és l'agressió russa, recolzada per la tecnologia xinesa, que posa de manifest la interconnexió dels conflictes globals. Suggereix que la formació d'una coalició "antihegemònica" (Xina, Rússia, Iran, Corea del Nord) significa un augment de les accions agressives. Europa ha de respondre construint un sector de vehicles elèctrics resistent i recolzat per l'estat i formant aliances a l'Indo-Pacífic, tot centrant-se en la defensa contra Rússia. Conclou afirmant que entendre el complex paper de la Xina és essencial per a la planificació estratègica i la seguretat futura d'Europa.

Democràcia, diversitat i cultura

Yair Zivan Why political centrists must rediscover their passion

Amb aproximadament dos mil milions de persones convocades a eleccions aquest 2024, l'autor considera que els resultats que s'estan observant revelen com les democràcies estan sent posades en risc per l'extremisme i la polarització. Amb un auge dels moviments d'extrema dreta al continent europeu i d'extrema esquerra a l'Amèrica Llatina, Zivan assenyala l'enfonsament del centre moderat i la seva manca de passió i intensitat que sí que demostren els seus rivals dels extrems. L'autor apunta la necessitat de distingir entre el centre polític i el medi polític. Mentre el centre és un conjunt de valors, creences i idees,

com la importància de la moderació, el pragmatisme i el compromís, el medi és un punt fluid de l'espectre polític. Zivan afirma que el centrisme pot ser la solució davant la simplificació excessiva del populisme i l'extremisme. Moviments que tenen èxit, afirma l'autor, perquè prometen solucions senzilles a problemes complexos. A més, denuncia que aquestes visions extremistes divideixen la societat, plantegen una oposició entre "nosaltres" i "ells", que no deixa espai per matisos o complexitat. i que titlla de traïció qualsevol indici de compromís. Finalment, l'autor considera que la resposta és que el centrisme esdevingui la política de l'esperança, que ha de trobar la manera de contrarestar la por i la ira dels discursos extremistes i oferir una resposta tant emocional com intel·lectual.

Andrew Hussey How the far right seduced France's Gen Z

A França, la "Fachosphère" es refereix a una subcultura de joves influencers d'extrema dreta que utilitzen les xarxes socials, la moda i la música per promoure la política contra la immigració. Aquest moviment, abans marginal, s'ha estès amb el partit Rassemblement National (RN) de Marine Le Pen guanyant un important suport juvenil, especialment en el grup d'edat de 18 a 24 anys. Assistint a un míting del RN, l'autor va observar una multitud vibrant, que recordava un ambient de concert, amb càntics entusiastes i un fort sentiment nacionalista. L'acte va comptar amb les intervencions de Le Pen i Jordan Bardella, centrades en la immigració, la difícil situació de les classes "oblidades" i l'euroescepticisme. Tot i que evitava les crides a una sortida directa de la UE, la retòrica va emfatitzar fortament el nacionalisme i els sentiments anti-islam. El RN ha conegut un procés de "desdiabolització", obliterant la seva antiga imatge neonazi a través d'un rebranding estratègic liderat per un grup anomenat "Les Horaces". Aquest grup d'antics funcionaris i empresaris ha jugat un paper crucial en la remodelació de la imatge del partit, amb l'objectiu de salvar França de les amenaces percebudes. L'èxit del moviment es deu en part a "Horaces junior", els tecnòcrates més joves que utilitzen plataformes com TikTok i Instagram per difondre el seu missatge, apel·lant a una generació més influenciada per esdeveniments recents com el terrorisme islamista que no pas els records històrics. L'autor conclou que l'ascens de l'extrema dreta a França representa un desig juvenil d'una nova versió ordenada del país, en contrast amb el desplaçament cap a l'esquerra a altres parts d'Europa.

Economia, benestar i igualtat

Dev Patel A Requiem for Hyperglobalization

L'article planteja la coincidència temporal de dos fenòmens sense precedents a la darrera dècada del segle passat, la convergència econòmica i la hiperglobalització. Tots dos fenòmens van arrencar junts a finals dels vuitanta, quan els països en desenvolupament es van exposar més al comerç i, com a grup van començar a revertir la seva anterior tendència econòmica i van començar a créixer més ràpidament que els seus homòlegs rics. Els autors defensen que la hiperglobalització va ser el factor més important perquè es donés aquesta convergència que es va produir entre les fortunes dels països rics i pobres. A més, afirmen

que el comerç es va convertir en un motor de creixement gràcies a l'oposició de molts països en desenvolupament de les seves polítiques més proteccionistes, i els mercats oberts dels països occidentals que van permetre als països en desenvolupament aprofitar les oportunitats d'exportació. A continuació, assenyalen que amb la pandèmia de COVID sembla que tant la hiperglobalització com la convergència estiguin arribant a un final. Els autors expliquen, sorprenentment, el moviment d'oposició a la hiperglobalització va ser lideratpels responsables polítics dels països en desenvolupament que, després d'experimentar la seva major època de prosperitat econòmica, va, donar l'esquena a la globalització. També des d'Occident, alguns progressistes han canviat el seu cosmopolitisme pel nacionalisme, justificant aquest canvi en els efectes negatius que la globalització va tenir, suposadament, als països occidentals. L'article finalitza afirmant que les elits econòmiques i polítiques han de decidir si un món més integrat i globalitzat és encara un objectiu intermedi que val la pena perseguir o si la utilitat de la globalització ja ha passat.

Catherine Putz The New Reality of Energy Geopolitics in Eurasia

A finals de novembre de 2022, el president kazakh Kassym-Jomart Tokayev es va reunir amb el president rus Vladimir Putin a Moscou, on Putin va proposar una "unió gasística trilateral" amb Kazakhstan i Uzbekistan. Aquesta proposta va cridar l'atenció a causa de la guerra en curs a Ucraïna i l'allunyament d'Europa del gas rus. Un any i mig després, Rússia, Kazakhstan i Uzbekistan estan compromesos en el que els experts anomenen una cooperació "oportunista" en termes bilaterals coordinats. Aquesta "unió gasística" podria comportar una major dependència de Rússia, alineant-se amb l'estratègia de Moscou per mantenir la influència a la regió i contrarestar la interferència estrangera. El terme "unió gasística" suggereix una aliança energètica estreta però informal en lloc d'un marc institucionalitzat. Aquesta cooperació permet que Kazakhstan i Uzbekistan exportin el seu gas a la Xina a preus més elevats mentre importen gas rus més barat per a ús domèstic. Aquest acord beneficia econòmicament els tres països, però corre el risc d'augmentar la dependència de l'Àsia Central del gas rus i retardar les reformes necessàries del mercat energètic. La guerra a Ucraïna va interrompre el subministrament de gas rus a Europa, obligant Rússia a buscar nous mercats. Redirigir el gas a Àsia Central ajuda a Rússia a mantenir la influència a la regió. No obstant això, també crea noves dependències i riscos per als països d'Àsia Central, similars als casos passats de manipulació del subministrament de gas rus. L'augment de la demanda d'energia de l'Àsia Central està impulsat pel creixement de la població i el desenvolupament econòmic, però la poca inversió en infraestructures de gas ha provocat escassetat domèstica. La unió gasística permet doncs als països de l'Àsia Central complir els seus compromisos d'exportació a la Xina alhora que atenen les necessitats nacionals mitjançant les importacions russes. Aquesta unió opera per separat de la Unió Econòmica Eurasiàtica (EAEU), de la qual són membres Rússia i Kazakhstan. L'EAEU pretén crear un mercat comú de gas, però els recents acords de gas indiquen que Rússia prioritza els acords bilaterals sobre els marcs multilaterals. En darrer terme, la unió gasística proporciona seguretat energètica a curt termini per a Àsia Central, però corre el risc de dependre a llarg termini del gas rus i retarda la transició a sistemes

energètics més sostenibles.

Jens Van't Klooster & Isabella Weber Uprooted the European Union: High Time for New Policy Tools

El descontentament per l'augment del cost de la vida ha alimentat el creixement de l'extrema dreta a Europa. Tot i que els preus s'estan estabilitzant, molts països han vist una caiguda important dels salaris reals. El Banc Central Europeu (BCE) lluita contra la inflació augmentant els tipus d'interès per evitar una espiral salari-preu. No obstant això, els autors argumenten que aquest enfocament, provocat pels xocs de l'oferta i les estratègies de preus de les empreses, agreuja la inseguretat econòmica i amenaça les democràcies fràgils. La UE s'enfronta a vulnerabilitats contínues a causa de crisis superposades com pandèmies, tensions geopolítiques i ruptures ambientals. Abordar-los requereix una inversió sense precedents, que entra en conflicte amb la política d'alts tipus d'interès del BCE per frenar la inflació. Un informe recent suggereix que la UE necessita un enfocament revisat de la inflació, posant èmfasi en polítiques pragmàtiques i específiques. L'actual model de gestió de la inflació, dissenyat per a condicions anteriors a la COVID, està obsolet. Factors com l'augment dels salaris xinesos, els riscos geoestratègics de la cadena de subministrament i les crisis ambientals contribueixen a possibles xocs inflacionistes, anomenats "shockflation", especialment en sectors crucials com l'energia i l'alimentació. Aquests xocs es propaguen per l'economia, afectant els preus de manera sistèmica. La UE ha confiat tradicionalment en el BCE per al control de la inflació, tement una espiral salari-preu. Tanmateix, aquest enfocament és miop, ja que la inflació sovint és generada per importants xocs de preus més que d'augments salarials. L'episodi d'inflació del 2022 va veure augmentar els beneficis en lloc dels salaris, cosa que indica una protecció corporativa contra els xocs de costos. Les respostes de la política monetària com els tipus d'interès més elevats dificulten les inversions necessàries i restringeixen l'espai fiscal de la UE i els seus estats membres. El marc de govern actual oscil·la entre la inacció ineficaç i les mesures costoses a tota l'economia. Així doncs, els autors consideren que es necessita un nou marc de governança, amb institucions que controlin l'oferta, sistemes d'alerta primerenca per pujades de preus i mesures preventives contra augments significatius de preus. En aquest sentit, la UE hauria de desenvolupar una acció coordinada que inclogui el BCE i altres òrgans polítics per alinear la governança de la inflació entre els sectors. Per als sectors essencials, hauria de crear capacitats com ara estocs amortidors i mecanismes d'estabilització de preus. Abordar els augments de preus impulsats pels beneficis requereix millors dades sobre els beneficis i un marc fiscal de beneficis extraordinaris. Les autoritats de competència de la UE haurien d'aplicar la normativa contra les pràctiques de preus deslleials.

Sostenibilitat i canvi climàtic

Olivier Vardakoulia & Giulia Nardi Fossil-fuel subsidies: a litany of broken promises

A la cimera del G7 a Itàlia els líders mundials han debatut de nou sobre el finançament climàtic i la transició verda. Tot i que a la Unió Europea li agrada afirmar el seu lideratge climàtic global, explica l'article, els seus pressupostos continuen permetent el finançament de la infraestructura de combustibles fòssils. Malgrat la reducció, moderada d'aquestes subvencions el 2019, amb la guerra d'Ucraïna es van multiplicar. Els autors afirmen que en lloc de subvencionar el problema de la dependència dels combustibles fòssils, els fons de la UE i les despeses públiques nacionals haurien de centrar-se a resoldre'l, ja que tota la nostra economia, segueix sent dependent dels combustibles fòssils. A més a més, afirmen que sense inversions massives en les energies alternatives, es corre el risc de deixar molts ciutadans en una dura transició per davant, augmentar la crisi del cost de la vida i provocar protestes i desconfiança. Per tant, defensen que l'eliminació progressiva de les subvencions s'hauria d'implementar conjuntament amb una escalada immediata i massiva de les inversions en una transició justa, generant alternatives accessibles i assequibles a aquests combustibles. Els autors conclouen afirmant que la UE hauria de tenir un paper protagonista en aquest procés assegurant-se que la influència desmesurada de la indústria dels combustibles fòssils en la presa de decisions es redueixi per poder regular la indústria de manera efectiva i accelerar la transició cap a una Europa sense energies fòssils.

Gonzalo Escribano & Lara Lazaro La diplomacia energética y climática de la nueva Comisión Europea

Els autors presenten les prioritats de la diplomàcia energètica i climàtica de la Unió Europea per al cicle polític 2024-2029 des d'una perspectiva espanyola. Els principals missatges es resumeixen en vuit punts. Primer, l'energia i clima en un context diferent: la política energètica i climàtica continuarà sent central per a la UE, però en un context geopolític i d'acceptació diferent. La crisi energètica causada per Rússia ha canviat l'estratègia europea, ara enfrontant rivalitats amb la Xina a indústries clau per a la transició energètica. Segon, la nova Comissió haurà d'implementar el llegat de l'anterior, que inclou el Pacte Verd Europeu, la resposta a la crisi energètica i la Inflation Reduction Act dels Estats Units. Aquestes iniciatives requereixen una aplicació efectiva i materialització en inversions. Tercer, el *greenshoring*: aquest concepte implica substituir proveïdors amb altes emissions per aquells amb millor exercici ambiental. Es busca alinear valors europeus amb interessos econòmics i fomentar la cooperació amb països compromesos amb la transició energètica. Quart, la nova Comissió haurà de continuar garantint la seguretat del subministrament de gas i petroli, gestionant el desacoblament de Rússia i les crisis a l'Orient Mitjà. Les sancions energètiques a Rússia i la diversificació del subministrament seran desafiaments clau. Cinquè, la UE haurà de presentar el Mecanisme d'Ajustament en Frontera per Carboni (CBAM) com un incentiu per a la descarbonització global, evitant al·legacions de proteccionisme. A més, haurà de sincronitzar les polítiques amb socis comercials i donar suport a la industrialització verda. Sisè, la Comissió haurà d'abordar els riscos del règim renovable, invertint en xarxes i interconnexions i assegurant accés a minerals estratègics. També caldrà millorar la diplomàcia de l'hidrogen i la iniciativa Global Gateway. Setè, la UE enfrontarà un context advers en les negociacions climàtiques internacionals. Haurà d'actualitzar els compromisos climàtics i mantenir el lideratge en finançament climàtic. Internament, revisarà els objectius de reducció

d'emissions i la governança climàtica. Finalment, des d'una perspectiva espanyola, Espanya haurà de recolzar la lluita contra el canvi climàtic i veure oportunitats econòmiques en la descarbonització. En aquest sentit, proposa desenvolupar xarxes i interconnexions elèctriques, integrar cadenes de valor amb socis comercials no europeus i fomentar acords de lliure comerç amb sostenibilitat. En definitiva, els autors advoquen per la continuïtat i l'adaptació de les polítiques energètiques i climàtiques de la UE en un context geopolític i d'acceptació canviant, destacant la importància de la implementació efectiva, la competitivitat sostenible i la cooperació internacional.

Gianfranco Gianfrate How companies calculate their carbon footprints

L'autor assenyala que quan es parla de reduir les emissions de carboni, sovint la responsabilitat recau sobre les persones i la seva petjada de carboni; no obstant això, les grans corporacions representen més de dos terços de les emissions globals des de l'inici de la revolució industrial i juguen un paper molt important en l'escalfament global. És per aquest motiu que les empreses disposen d'una nova eina potencialment molt important de cara a la reducció d'emissions de CO_2, el preu intern del carboni (ICP en les sigles en anglès). Per obtenir-lo, explica Gianfrate, les empreses han d'avaluar les seves emissions directes i indirectes de les seves pròpies fonts, però també el seu ús d'energia, les operacions de la cadena de subministrament i la gestió de residus. L'autor explica que aquesta eina també ajuda les empreses a millorar la comunicació amb els inversors, ajudant-los a prendre decisions informades que inclouen l'ICP, millorant la qualitat de les inversions financeres. Convertint-se així no només en una eina important en la lluita contra el canvi climàtic, sinó també ajudant a les empreses i als inversors a afrontar els complexos reptes d'un panorama empresarial que canvia ràpidament. L'autor afirma que a mesura que les polítiques de canvi climàtic i els preus del carboni evolucionen ràpidament, les empreses hauran de mesurar cada cop més la seva exposició als riscos del carboni, i declara que la gestió del risc de carboni s'ha de tractar amb la mateixa importància que qualsevol altre risc tradicional dins de l'empresa.

Innovació, ciència i tecnologia

The Economist China has become a scientific superpower

L'article explora els avenços significatius de la Xina en la investigació científica, especialment en les ciències agrícoles i vegetals, i la seva irrupció com a líder mundial en diverses disciplines científiques. Aquesta transformació ha estat impulsada per inversions estratègiques en recerca i desenvolupament (R+D), el cultiu del talent i l'adquisició d'equips d'avantguarda. Pel que fa a l'enfocament estratègic i els assoliments, destaca que l'augment de la investigació científica a la Xina abasta diversos camps, incloses les ciències físiques, la química i les ciències de la Terra. El país supera els Estats Units i la UE en articles d'alt impacte i contribucions a revistes prestigioses. Les universitats xineses són cada cop més reconegudes a nivell mundial, amb institucions com la Universitat de

Tsinghua considerades entre les millors del món. La Xina també destaca en la investigació aplicada, contribuint significativament als avenços en àrees com els panells solars i l'extracció d'hidrogen de l'aigua de mar, a la vegada que el país lidera la producció de patents. La despesa de la Xina en R+D ha crescut substancialment, rivalitzant ara amb els Estats Units pel que fa a la despesa institucional i de les universitats, i els seus plans estratègics posen l'accent en àrees clau com la IA, les tecnologies quàntiques i la biotecnologia. Paral·lelament, la Xina s'ha centrat a crear una força de treball científica sòlida, amb molts investigadors que tornen de l'estranger mitjançant incentius amb programes que atrauen joves investigadors de gran nivell. Malgrat els progressos, la Xina encara produeix una quantitat considerable de ciència de menor qualitat i les universitats de nivell mitjà es queden endarrerides amb les institucions de primer nivell. D'altra banda, tot i que la col·laboració amb investigadors occidentals és beneficiosa, les tensions polítiques i les preocupacions de seguretat nacional plantegen encara nombrosos reptes en tant que el gir de la Xina cap a l'autosuficiència en ciència i tecnologia pot afectar les col·laboracions internacionals Finalment, pel que fa a les perspectives de futur, el creixement científic de la Xina no mostra signes de desacceleració, amb una inversió continuada i un nombre creixent de científics formats. L'article destaca la importància de mantenir i millorar la col·laboració internacional per fomentar el progrés científic a nivell mundial.

Dhruv Khullar Rise of the Nanomachines

L'article parla d'Ana Santos, una microbiòloga de la Universitat Rice, que treballa amb màquines moleculars que poden arribar a perforar cèl·lules individuals. Aquest avenç suposa un gran avantatge respecte als antibiòtics tradicionals, afirma Khullar, ja que els bacteris poden desenvolupar resistència amb el temps. L'autor fa un recorregut dels fets que han contribuït a arribar fins aquest punt, com la conferència el 1959 a l'Institut Tecnològic de Califòrnia, on la xerrada del físic Richard Feynman va establir les bases conceptuals per manipular la matèria a escala nanomètrica, l'escala dels àtoms. Més endavant, el químic holandès Bernard Feringa va construir una molècula que tenia la propietat de girar contínuament en una direcció quan s'exposava a la llum UV. Un pas crucial per què Tour, un químic de Rice, crees el primer *nanocar* el 2006, que tenia aproximadament l'amplada d'una sola cadena d'ADN. A continuació, s'explica com Tour utilitza la llum visible com a font d'energia per als simuladors moleculars que està desenvolupant el laboratori. L'autor indica que això té tant avantatges com inconvenients. Per una banda, la llum visible només pot penetrar uns quants mil·límetres sota la superfície de la pell humana, la qual cosa significa que les màquines són més adequades per tractar condicions superficials que per solucionar problemes a l'interior del cos. Però per l'altra, com que les màquines requereixen una alta intensitat per a l'activació, és poc probable que es desencadenin inadvertidament i puguin utilitzar-se per a fer mal. Aquests avenços, afirma l'autor, aplicats al cos humà, podrien permetre que les màquines moleculars podrien aconseguir importants assoliments, com que els antibiòtics obsolets tornin a ser efectius o tractaments revolucionaris contra patògens menys invasius que la medicina tradicional.

The Economist The war for AI talent is heating up

L'article publicat a *The Economist* revela que el departament de recursos humans d'OpenAI s'enfronta a reptes molt importants, ja que una dotzena d'investigadors principals, inclòs el cofundador Ilya Sutskever, han abandonat l'empresa des de principis d'any. La renúncia de Sutskever, que se sospita que està relacionada amb el seu intent de destituir el conseller delegat Sam Altman, posa de manifest una tendència general a la indústria tecnològica on el talent d'IA es distribueix més degut a la transformació del mercat laboral d'IA. Des del llançament de ChatGPT el novembre de 2022, la demanda d'experts en IA ha augmentat, amb unes 20.000 empreses occidentals que cerquen aquest talent. Les principals empreses tecnològiques com Microsoft i Google estan contractant de manera agressiva investigadors estrella per impulsar avenços en IA, oferint paquets de pagament lucratius i, de vegades, contractant equips sencers. L'article també apunta que a IA generativa ha influït significativament en el mercat del talent. Els requisits demanats als desenvolupadors de programari ara esmenten sovint les habilitats relacionades amb la IA generativa, amb un augment notable dels rols centrats en les operacions d'aprenentatge automàtic. Les startups d'IA i les empreses més petites també valoren les persones que poden aprendre i aplicar ràpidament les eines d'IA de manera innovadora, encara que no tinguin un rerefons acadèmic. Així doncs, el flux de talent d'IA s'està allunyant de les grans empreses tecnològiques cap a startups i altres sectors. Nvidia, un actor clau en l'espai de maquinari i programari d'IA, s'ha convertit en una destinació popular. Molts experts en IA s'estan traslladant a noves startups o a fundar les seves pròpies empreses, motivats pel potencial de majors recompenses financeres, l'autonomia i el desig de treballar en problemes significatius. Finalment, el món acadèmic també està aportant més professionals d'IA a la indústria, i els governs de tot el món estan implementant mesures per atraure i retenir el talent d'IA.